

TERMÍN: 30.10.2022

xx34679xx
Recenzia B
Jakub Michal
jakub.michal@mirri.gov.sk

*Prosím nezasahujte do tejto tabuľky*RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Jakub Michal**NÁZOV MATERIÁLU: **Rezortná metodika k ŠU a CBA MŠVVaŠ SR**TYP VÝSTUPU*[1]: **manuál**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR - Inštitút vzdelávacej politiky**AUTORI/KY: **Patrik Štúr, Richard Varga**

SPOLUAUTORI/KY: - ; - ; - ; -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **1****PRIPOMIENKY:**

P.č.	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	Strana 4, odsek 3	Pri uvedení sumy v mil. EUR je potrebné doplniť, že ide o sumu bez DPH, tak ako uvádza aj Rámec na hodnotenie verejných investičných projektov v SR	Obsahová chyba.	Akceptovaná. Doplnené do textu, že ide o sumu bez DPH.

2	Strana 5, odsek 1	Navrhujem upraviť text vety nasledovne: „Merateľné ukazovatele sú uvedené aj s hodnotami v realistickom časovom horizonte od začiatku realizácie projektu“.	Obsahová chyba. Veta je formulovaná nejasne v súvislosti s merateľnými ukazovateľmi.	Akceptovaná. Text vety preformulovaný.
3	Strana 6, odsek 2	Navrhujem vo vete: „Definícia riešenia problému by mala zodpovedať sociálnym cieľom a predstavovať spôsob, ako ich možno dosiahnuť“ zdôvodniť prečo by mali byť zohľadnené len sociálne ciele, prípadne doplniť aj aspekty ekonomické, prípadne environmentálne.	Z textu odstavca, predošlých a ani nasledujúcich častí textu v kapitole 1.1 nevyplyva dôvodnosť zohľadnenia výlučne „sociálneho aspektu“ cieľov projektov.	Akceptovaná. Text doplnený na základe návrhu.
4	Strana 6, kritériá cieľov v bulletoch	Z uvedených kritérií v rámci metodiky S.M.A.R.T bolo vynechané kritérium A – Achievable. Nie je zrejmé prečo práve toto kritérium nie je zohľadnené pri definovaní cieľov.	Pripomienka k čiastkovej aplikácii metodiky S.M.A.R.T.	Akceptovaná. Kritérium A – Achievable bolo doplnené.
5	Strana 10, posledný odstavec	Navrhujem bližšie špecifikovať „skúsenosti s obdobným typom projektov“.	Z uvedenej formulácie nie je jasné, akým rozsahom skúseností/kompetencií musí disponovať subjekt, ktorý má garantovať, že jeho stanovisko/rada/záver nenaruší hospodársku súťaž, ani neporuší princíp nediskriminácie a princíp transparentnosti pri VO a zároveň bude garanciou vysokej odbornosti a kvality pre možnosť posúdiť alternatívu. Je potrebné definovať aspoň minimálne kritériá na základe ktorých bude	Akceptovaná. Odstavec doplnený a pridaná poznámka pod čiarou, vysvetľujúca výber nezávislých subjektov pri PTK.

			možné deklarovať súlad s uvedenou požiadavkou.	
6	Strana 12, účel cost-benefit analýzy	V odrážke a) navrhujem doplniť ďalšie konkrétne ukazovatele hodnotenia investícií okrem NPV (Net present value), alebo uviesť za vetu „a iné“.	V rámci ukazovateľov hodnotenia investícií sa v praxi pracuje s niekoľkými statickými, porovnávacími a dynamickými metódami hodnotenia investícií a každá z nich má výpovednú hodnotu v inej rovine. Ak je NPV jediný smerodajný ukazovateľ treba to explicitne uviesť, ak v tomto smere zohrávajú významnú úlohu aj iné ukazovatele hodnotenia investícií treba ich aspoň zarámcovať alebo explicitne vymenovať napr. (dynamické metódy/ DPP (Discounted Payback Period), IRR (Internal Rate of Return), IR (index rentability (ziskovosti)), statické metódy/PP (Payback Period), ROI (Rentability of Investment)...atď.)	Akceptovaná. Doplnené do textu. Účelom metodiky nie je vymenovanie všetkých možností, výber by mal byť uskutočnený s ohľadom na charakter konkrétnej investície. V metodike uvádzame okrem toho aj informáciu, že v prípade, ak neupravuje danú časť ŠU detailnejšie pre rezort školstva, odporúčame vychádzať zo všeobecného Rámca na hodnotenie verejných investičných projektov v SR (strana 4).
7	Strana 13, 5 odstavec	V texte kapitoly 3.2 sú zmieňované konverzné faktory, ale nikde v metodike nie je uvedené akým spôsobom má byť uplatnený daný prepočet na konkrétnom príklade. Celá predchádzajúca časť dokumentu sa odvoláva na príklad realizácie projektov z prostredia VVŠ, preto považujem za opodstatnené uviesť	Aj napriek stručnej definícii pojmu „konverzný faktor“ v slovníku pojmov, bližší konkrétny spôsob uplatnenia tohto faktoru v praxi nie je v dokumente uvedený. Ak nie je zo strany predkladateľa možné z objektívnych dôvodov takéto príklady uviesť, je potrebné sa odkázať na záväzne platné dokumenty SR/EK ako	Akceptovaná. Doplnená poznámka pod čiarou s presmerovaním na príklady prepočtov konverzných faktorov prostredníctvom hyperlinku.

		prepočet konverzného faktora na konkrétnom príklade tak ako to bolo v predošlých častiach.	napr. Príručka k analýze nákladov a prínosov investičných projektov Európskej komisie, kde je možné takéto príklady nájsť.	
8	Strana 14, odstavec 4	Navrhujem preformulovať uvedenú vetu: „Netrhové vplyvy môžu ovplyvňovať spoločnosť kladným alebo záporným spôsobom a nemá to žiadne finančné následky na výrobcov tovarov a služieb, tieto vplyvy sa v ekonomickej terminológii nazývajú externality“, nakoľko jej obsah je zavádzajúci.	Externality v kontexte netrhového vplyvu nezachytávajú určitú časť nákladov alebo prínosov spôsobených jedným subjektom na úkor iného subjektu v trhovom prostredí bez trhovej kompenzácie (napr. kompenzácia spôsobených nákladov-negatívna externalita, zvýšená trhovú cenu-pozitívna externalita). Nie je však možné tvrdiť, že to nijakým kladným a ani záporným spôsobom nemá dopad na výrobcov tovarov alebo služieb (explicitne nie sú vylúčení z možných dopadov). To, že sa externalita neprenáša do vyjadrenia skutočných peňažných výdavkov alebo príjmov (napr. pre finančnú analýzu) automaticky neznamena, že sa jej dopad neprenáša na iné subjekty v rámci trhového prostredia (vrátane výrobcov tovarov a služieb).	Akceptovaná. Celý odstavec preformulovaný.
9	Strana 16, odstavec 1	Navrhujem preformulovať časť vety: „prínosy investícií vo VVI nie je možné peňažné oceniť“ a nahradiť viac relevantnou formuláciou.	V rámci investícií do VVal sú už v predprojektovej fáze pomerne relevantne oceníteľné niektoré výstupy projektu (napr. oceňovanie práv duševného vlastníctva, know-how,	Akceptovaná. Veta bola preformulovaná na základe návrhu.

			<p>komerčná hodnota produktov/služieb ako výstupu z realizácie projektov VVal, hodnota transferu technológií (na príklade obdobnej technológie na trhu) a preto nie je možné tvrdiť, že tieto investície nie je možné peňažne oceniť. Súhlasím s tvrdením, že nie je možné pri kvantifikácii dopadov investície ako vstupu pre posudzovanie najvhodnejšieho projektu vychádzať len z CBA analýzy.</p>	
10	Strana 16, poznámka pod čiarou 18	<p>Navrhujem uviesť do poznámky pod čiarou aj Stratégiu výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu 2021-2027 (jej obsah je záväzný pre čerpanie prostriedkov pre roky 2021-2027 v rozsahu cca. 1,2 mld. EUR aj pre rezort školstva) a Národnú stratégiu výskumu, vývoja a inovácií 2030 (stratégia pokrýva smerovanie politiky VVal a aj jej investícií naprieč zdrojmi financovania (POO, fondy EÚ, Horizont, ŠR atď.)).</p>	<p>Z pohľadu významnosti navrhovaných dokumentov ide o najdôležitejšie dva dokumenty pre investície do VVal.</p>	<p>Čiastočne akceptovaná.</p> <p>Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu 2021-2027 bola doplnená do poznámky pod čiarou č.19.</p> <p>Národnú stratégiu výskumu, vývoja a inovácií 2030 zatiaľ neuvádzame, aktuálne je predmetom medzirezortného pripomienkovacieho konania. V rámci prílohy vychádzame iba z pracovnej verzie Národnej stratégie VVI 2030 ako uvádza náš zdroj.</p>

11	Strana 16, poznámka pod čiarou 18	Navrhujem zmeniť „projekt Horizont 2020“ na „program Horizont 2020“.	Obsahová chyba.	Akceptovaná. Zmenené podľa návrhu.
12	Strana 16-17, celá strana	Nie je možné navrhnúť relevantné pripomienky k tejto časti dokumentu, nakoľko uvedená časť dokumentu bola vytvorená európskou komisiou ako podporný dokument pre programové obdobie 2014-2020.	Uvedené časti dokumentu predstavujú len slovenský preklad vybraných častí dokumentu s názvom: „Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects“. Z uvedeného dôvodu nie je možné objektívne zhodnotiť aplikovateľnosť uvedených návrhov ako najvhodnejšieho postupu pre aplikáciu hodnotiacej metodiky pre investície do VVal v podmienkach SR pre programové obdobie rokov 2021-2027.	Neakceptovaná. Uvedené časti dokumentu dopĺňajú informácie potrebné pre predkladateľa investície v oblasti VVI. V rámci tvorby Rezortnej metodiky pre ŠU a CBA došlo v spolupráci s ÚHP MF SR k dohode, že v rámci prílohy k VVI zapracujeme podrobné informácie, ktoré by mohli napomôcť k zvýšeniu kvality predkladaných materiálov na posúdenie.
13	Strana 19-23, celá strana	Nie je možné hodnotiť uvedenú časť dokumentu, nakoľko predmetné časti už prešli recenzným konaním na úrovni EÚ a nemajú priamy súvis s aplikovateľnosťou vybranej metodiky pre konkrétnu krajinu.	Uvedené časti dokumentu predstavujú len slovenský preklad vybraných častí dokumentu s názvom: „Economic Appraisal Vademecum 2021-2027“.	Neakceptovaná. Uvedené časti dokumentu dopĺňajú informácie potrebné pre predkladateľa investície v oblasti VVI. V rámci tvorby Rezortnej metodiky pre ŠU a CBA došlo v spolupráci s ÚHP MF SR k dohode, že v rámci prílohy k VVI

				zpracujeme podrobné informácie, ktoré by mohli napomôcť k zvýšeniu kvality predkladaných materiálov na posúdenie.
14	Strana 16-23 celá príloha 1	Navrhujem doplniť do prílohy 1 spôsob aplikácie vybraných metód, ktoré sú predmetom obsahovej časti tejto prílohy na konkrétnom príklade projektu, tak aby bolo z uvedenej metodiky jasné akým spôsobom sa vybrané časti dotknú konkrétneho typu projektu.	Príloha 1 svojím obsahom neponúka bližšiu špecifikáciu metodiky, ktorá by zohľadňovala hodnotenie investícií, ktoré rozsahom alokácie prekračujú hodnotu 40 mil. EUR (v IT oblasti 10 mil. EUR). V súčasnom programovom období EK pre fondy EÚ striktno limitovala investície do infraštruktúrnych projektov pre oblasť VVal len na úroveň národných strategických dokumentov (ich existencia má pre národnú úroveň strategický význam). Práve z tohto pohľadu je uvedená metodika pre projekty VVal aplikovateľná len vo veľmi obmedzenom rozsahu (s predpokladom implementácie mimo rezort školstva, nakoľko sa v PO1 neuvádza žiadna špecifická investícia podobného investičného rozsahu).	Neakceptovaná. Príloha 1 svojím obsahom slúži na bližšiu špecifikáciu kvantifikácie prínosov investícií vo VVI bez ohľadu na zdroj financovania spolu s príkladmi typických infraštruktúrnych projektov vo VVI ako aj spôsobmi výpočtu hodnoty podľa metódy kvantifikácie (prepojenie Tabuľky 2 s Tabuľkou 4). Zároveň uvedená metodika sa nevzťahuje len na aktuálne programové obdobie EK. Taktiež nie je vylúčené, že podobné investície môžu byť v budúcnosti plánované aj zo ŠR SR.

15	Celý dokument	Nahradiť v celom dokumente skratku „ŠÚ“ a skratkou „ŠU“	Nesprávne uvádzanie skratky pre slovo „štúdia uskutočniteľnosti“.	Akceptovaná. Skratka „ŠÚ“ bola v celom dokumente prepísaná.
16	Celý dokument	Aj napriek obmedzenému počtu recenzentov odporúčam materiál postúpiť na diskusiu aj na ÚV SR-Sekcia výskumu, vývoja a inovácií na posúdenie súladu tejto metodiky s už schváleným zámerom posudzovania projektov v oblasti VVal nad rámec 200 tis. EUR a návrhom metodiky pre posudzovanie projektov zahraničnými hodnotiteľmi po vzore Horizontu Európa.	Zmienaná potreba diskusie vychádza z potreby plnenia reformných záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti znížiť defragmentáciu systému riadenia politiky VVal a zjednotiť všetky dostupné metodiky predkladania a hodnotenia projektov naprieč rezortmi a grantovými agentúry tak aby boli tvorené s ohľadom na to aby systém unifikovali/simplifikovali. Nakoľko projekty nad 200 tis. EUR budú musieť byť posudzované zahraničnými hodnotiteľmi a za podmienok metodiky ÚV SR ako gestora politiky VVal v zmysle zákona 575/2001 Sb. § 24 odstavec 5 a zároveň sekcia VVal plní úlohu sekretariátu RVVTI (RVVTI je centrálny koordinačný a poradný orgán vlády SR pre jednotnú tvorbu politiky VVal bez ohľadu na zdroj financovania) v zmysle aktuálne platného štatútu, je potrebné pri príprave tejto metodiky zohľadniť aj ich návrh metodiky pre hodnotenie projektov VVal po vzore HE.	Čiastočne akceptovaná. IVP diskutoval tvorbu prílohy k VVI s kolegami z ÚV SR – Sekciou výskumu, vývoja a inovácií. Cieľom bolo aj celkové predstavenie zámeru metodiky za účelom zvýšenia kvality dokumentu. Uvedená metodika neupravuje procesy ÚV SR ani žiadnych ďalších organizácií ohľadne posudzovania investičných projektov nad 200 tis. Eur. Metodika stanovuje postup prípravy ŠU a CBA k tým investičným projektom, ktorých hodnota prekračuje stanovené limity.
17	Celý dokument	V celom dokumente vykonať povinnú jazykovú korektúru.	Aj napriek požiadavke aby recenzent interpretoval len zásadné metodologické	Čiastočne akceptovaná.

			a obsahové pripomienky považujem za zásadné aby dokument vo finálnej verzii bol predložený až po dôslednej jazykovej aj terminologickej kontrole. Dokument obsahuje početné množstvo nesprávne uvedených termínov a tvarov slov, ktoré znižujú celkovú kvalitu dokumentu.	Doplnená informácia (15. strana), že materiál neprešiel jazykovou úpravou.
--	--	--	---	--

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Predložený materiál je v súčasnej podobe akceptovateľný. So zapracovaním pripomienok a argumentáciou nezpracovaných pripomienok súhlasím. Aktualizovaná verzia materiálu po recenznom konaní napĺňa predpoklady podporného metodického materiálu pre hodnotenie investičných projektov rezortu školstva v predmetnom finančnom rozsahu (40 mil. eur bez DPH, resp. 10 mil. eur v prípade IT projektov). Drobným pretrvávajúcim nedostatkom predloženého materiálu je absencia konkrétneho príkladu investičného projektu v rozsahu min. 40 mil. eur pre rezort školstva na ktorom by fázovo v krokoch boli aplikované jednotlivé časti metodiky predkladanej zo strany Inštitútu vzdelávacej politiky (uvedený nedostatok výrazným spôsobom nevlýva na možnosť využitia metodiky v aplikačnej praxi).

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.